

Департамент „История“

Национална научна конференция

ЧОВЕКЪТ И ВОЙНАТА

19–20 януари 2023 г.

Нов български университет
310 аудитория „Проф. Петър Мутафчиев“, корпус I

ПРОГРАМА

Първи ден (четвъртък) / 19 януари

9.00 – 9.15 *Откриване на конференцията*

проф. д.н. Пламен Дойнов, ректор на Нов български университет

проф. д.ф.н. Момчил Методиев, ръководител на департамент „История“

ПЪРВО ЗАСЕДАНИЕ

Модератор: доц. д-р Живко Лефтеров

9.15 – 9.30 **проф. д-р Лидия Денкова** (департамент „Философия и социология“, НБУ). Ното homini lupus? За войната и човешката природа.

9.30 – 9.45 **гл. ас. д-р Петрана Неделчева** (департамент „Археология“, НБУ). Предисторията на войната: най-ранни свидетелства за насилие през праисторията.

9.45 – 10.00 **доц. д-р Емил Бузов** (Български институт по египтология, НБУ). Древноегипетските военни походи в Месопотамия през XVIII династия. Причини и резултати.

10.00 – 10.15 **гл. ас. д-р Владимир Маринов** (департамент „Средиземноморски и Източни изследвания“, НБУ). Войната като космическа тема у ранните старогръцки мислители.

10.15 – 10.30 **доц. д-р Живко Жеков** (Исторически факултет, ВТУ). Квиритите и войната.

10.30 – 10.45 **доц. д-р Боян Думанов** (департамент „Археология“, НБУ). Проблемът за появата и разпространението на двуострите мечове в Първото българско царство.

10.45 – 11.00 **Д и с к у с и я**

11.00 – 11.15 **К а ф е п а у з а**

11.15 – 11.30 **гл. ас. д-р Велин Белев** (департамент „Средиземноморски и Източни изследвания“, НБУ). Метафизика и война в перспективите на суфизма.

11.30 – 11.45 **доц. д-р Христо Гьошев** (департамент „Философия и социология“, НБУ). Войната във философията на Томас Хобс.

11.45 – 12.00 **гл. ас. д-р Сергей Стефанов** (департамент „Философия и социология“, НБУ). С Макиавели на война.

12.00 – 12.15 **доц. д-р Светла Янева** (департамент „История“, НБУ). Човекът и войната – поглед „от долу“: из кореспонденцията между населението на Търновска каза и местните османски власти по време на Кримската война.

12.15 – 12.30 **Борис Станимиров** (докторант, Институт за исторически изследвания – БАН). Фабрикантите воители. Габровската фамилия Хаджистойчеви по пътя на дълга и на стопанския напредък.

12.30 – 12.45 **доц. д-р Християн Атанасов** (Университет по библиотекознание и информационни технологии (УниБИТ)). Руско-турската война (1877 – 1878 г.) на страниците на българската преса в Османската империя.

12.45 – 13.00 **София Карагианиду** (докторант, департамент „История“, НБУ). The Leontarides Family in War and Post-war Times and its Architectural Heritage in Western Thrace.

13.00 – 13.30 **Д и с к у с и я**

ВТОРО ЗАСЕДАНИЕ
Модератор: доц. д-р Светла Янева

14.30 – 14.45 **доц. д-р Георги Георгиев** (Институт за исторически изследвания – БАН). Оперативните планове на България за водене на война с различните балкански страни 1908–1912 г.

14.45 – 15.00 **проф. дин Светлозар Елдъров** (Институт за балканистика с център по тракология – БАН). Одринската епопея отвътре. Лични истории на българи от обсадения град (октомври 1912 – март 1913 г.).

15.00 – 15.15 **доц. д-р Галина Сачанска** (департамент „Природни науки“, НБУ). Откривателят на *Lactobacillus bulgaricus* д-р Стамен Григоров като лекар на бойното поле през Балканската война.

15.15 – 15.30 **доц. д-р Стоян Николов** (Военна академия „Георги Стойков Раковски“). Паун Бананов – от добровolec до генерал.

15.30 – 15.45 **Калоян Васев**. Щипското клане, магарешките атентати и българската преса като инструмент за обществен натиск в навечерието на Балканската война.

15.45 – 16.00 **Асен Павлов**. Пришити парчета спомени: нови имена на полкови знаменосци от Балканската война.

16.00 – 16.15 **Кирил Илиев** (докторант, Институт за балканистика с център по тракология – БАН). Професор Любомир Милетич, Балканските войни и краха на неославянската идея.

16.15 – 16.30 **Д и с к у с и я**

16.30 – 16.45 **К а ф е п а у з а**

16.45 – 17.00 **проф. дин Милко Палангурски** (Исторически факултет, ВТУ). Дните на фронта.

17.00– 17.15 **гл. ас. д-р Алека Стрезова** (Институт за исторически изследвания – БАН). „Първите впечатления... бяха за мен страшни“: спомените на военния лекар д-р Лудвиг Вацлав Стрибърни за Първата световна война.

17.15 – 17.30 **доц. д-р Георги Пеев** (департамент „Администрация и управление“, НБУ). Главнокомандващият Съглашенската Източна армия генерал Морис Сарай (1915 – 1917 г.)

17.30 – 17.45 **подполковник гл. ас. д-р Калин Ранчев** (Военна академия „Георги Стойков Раковски“). Война в облаците.

17.45 – 18.00 **доц. д-р Живко Лефтеров** (департамент „История“, НБУ). За духа на българската армия в последната година от Голямата война: по документи на Военнополитическото отделение при Щаба на Действащата армия.

18.00 – 18.15 **гл. ас. д-р Мартин Вълков** (Исторически факултет, СУ). Масово интерниране на цивилни в България през Първата световна война: лагерът в Горно Паничерево.

18.15 – 18.30 **д-р Цветан Й. Радулов** (Научен архив – БАН). Ученият във време на война. Аспекти от живота и дейността на българските изследователи 1912 – 1918 г.

18.30 – 19.00 **Д и с к у с и я**

Втори ден (петък) / 20 януари

ТРЕТО ЗАСЕДАНИЕ

Модератор: гл. ас. д-р Димитър Гюдуров

9.00 – 9.15 **доц. д-р Светослав Живков** (Исторически факултет, СУ). Първата световна война и нейните ефекти върху българските изборни регулации.

9.15 – 9.30 **проф. Михаил Неделчев** (департамент „Нова българистика“, НБУ). Усещането за застрашена Европа: 1922 – 1939 г.

9.30 – 9.45 **ас. д-р Боян Жеков** (Военна академия „Георги Стойков Раковски“). Комунистическата агитационно-пропагандна дейност спрямо българското офицерство, 1941 – 1944 г.

9.45 – 10.00 **доц. д-р Владимир Станев** (Исторически факултет, СУ). Политика във военни условия: Странният танц между Иван Багрянов и комунистите през „горещото“ лято на 1944 г.

10.00 – 10.15 **доц. д-р Михаил Груев** (Държавна агенция „Архиви“). Войната, видяна от окопите, в дневника на един български офицер от 1944 – 1945 г.

10.15 – 10.30 **д-р Любомир Георгиев** (Централен държавен архив). Въздушният таран на Списаревски – исторически факт или „несполучливо скроена легенда“?

10.30 – 10.45 **Д и с к у с и я**

10.45 – 11.00 **К а ф е п а у з а**

11.00 – 11.15 **доц. д-р Христо Милков** (Институт за исторически изследвания – БАН). Втората световна война: „войната срещу жените“.

11.15 – 11.30 **доц. д-р Йордан Ефтимов** (департамент „Нова българистика“, НБУ). Александър Солженицин като военен поет: поемата „Пруски нощи“ и темата за насилието спрямо гражданското население.

11.30 – 11.45 **проф. д-р Мартин Канушев** (департамент „Философия и социология“, НБУ). Война и геноцид: към генеалогията на съвременния расизъм.

11.45 – 12.00 **доц. д-р Лъчезар Стоянов** (департамент „История“, НБУ). Войната на идеологиите.

12.00 – 12.15 **проф. д-р Росен Стоянов** (департамент „Медии и комуникация“, НБУ). Комуникация на войната.

12.15 – 12.30 **проф. д-р Момчил Методиев** (департамент „История“, НБУ). Войната на „тихия фронт“. Шпионаж и активни мероприятия през Студената война.

12.30 – 13.00 **Д и с к у с и я**

ЧЕТВЪРТО ЗАСЕДАНИЕ

Модератор: проф. д-р Момчил Методиев

14.00 – 14.15 **проф. д-р Веселин Янчев** (Исторически факултет, СУ). Статутът на военното положение в България 1879 – 1944 г.

14.15 – 14.30 **доц. д-р Ива Пушкарлова** (Юридически факултет, СУ; Академия на МВР). Агресивната война като международно престъпление.

14.30 – 14.45 **доц. д-р Деяна Марчева** (департамент „Право“, НБУ). Право и война – взаимовръзки и парадокси.

14.45 – 15.00 **доц. д-р Ралица Костадинова** (департамент „Право“, НБУ). Военни престъпления.

15.00 – 15.15 **гл. ас. д-р Димитър Гюдуров** (департамент „История“, НБУ). Война и престъпност: българският случай.

15.15 – 15.30 **Д и с к у с и я**

15.30 – 15.45 **К а ф е п а у з а**

15.45 – 16.00 **проф. д-р Стефан Попов** (департамент „Философия и социология“, НБУ). Империя и нация във войната срещу Украйна.

16.00 – 16.15 **ас. д-р Александър Стоянов** (Институт за исторически изследвания – БАН). Наемничеството – новото старо лице на войната.

16.15 – 16.30 **д-р Слава Янакиева**. Драматургии на войната.

16.30 – 16.45 **проф. д-р Христо Тодоров** (департамент „Философия и социология“, НБУ). Светлана Алексиевич: женското лице на войната.

16.45 – 17.00 **проф. д-р Димитър Вацов, Любомир Дончев** (департамент „Философия и социология“, НБУ). Русия и Украйна: бележки върху спецификата на пропагандните перформативи.

17.00 – 18.00 **З а к л ю ч и т е л н а д и с к у с и я**